

HAVLOVY CIGARETY

Pondělí, 19 leden 2009

Přiznám se, že Václava Havla nemusím, ale váším si ho a jako člověk člověku mu přejí uzdravení. Jeho zdravotní stav podle týmu jeho nejlepších lékařů vážný, v současně době však není v ohrožení života. Nadále na IP pražské motolské nemocnice dýchá s pomocí speciální masky.

Po drobné operaci, při níž mu lékaři odstranili zánětlivý ložisko z krku, jeho pooperační stav zkomplikovalo zahnutí pravého plicního laloku.

Když jsem sledoval, jak mu v prosinci 1996 odebrali lékaři polovinu pravé plice, aby odstranili zhoubný nádor, vzpomínám si na rok 1990. To jsem byl jako zarytý nestraníček mezi novináři, kteří byli vybráni, aby ho doprovázeli jeho první návštěvou Ostravy. Vlastně jsem se od něho nehnul od chvíle, když přistál speciálně pro něj v Praze. Seděli jsme naproti sobě v hotelu Atom i mezi horníky Dolu Stašské, odkud pocházel jeho spoluvězňák Heřmanic a v té chvíli i jeho přítel vodce. Mělo jít o možnost ho sledovat též při besedách se studenty, na Vysoké škole báňské. A tehdy mě zaujal svým náruživým kouřením.

Určitě by ho v tom nepřekonal ani známý kuřák "disident" v českém senátu Jaroslav Kubera.

Šel jsem k němu, kde měl k dispozici jeho elektronickou cigaretu. To by se možná uchránil rakovinou plic. Bylo to fascinující; seděl, povídal a kouřil Marlboro.

Jednu cigaretu jsem si dohodl a už ji tiskl, aby si zaplánil další. A tak to šlo několik hodin a byly z toho tisíce vykouřené krabičky. Suma sumárum to pak za ten den činilo skoro sto padesát cigaret.

Snažil jsem si představit jeho plic a skoro zašel o stupeň stupidnějším řečením o tom, že "uzené plicí" vydrží nejdéle, jako kašdové uzené maso...

Za věchny své zdravotní potíže má prezident Havel podkovat nejen svým znetelím, ale i zdravotníkem a zdravotním pracovníkem. Svalování viny na jeho zdravotní zánětlivý zápal plic je dosti populistický argument, i když ty roky v životě pronic zřejmě má psychiku člověka též dosti poznamenat. Známe ale spoustu podobných případů, kde lidé jako dříve přišli do holocaustu v Osvětimi či Buchenwaldu a přišli s nedostatkem jídla a o ty přišli kilo své hmotnosti; a přišli s suverénnějším autem a každým den plavou.

Zdravotní potíže trápí Havla řadu let. Velké problémy měl v roce 1998, kdy operaci tlustého střeva nastaly pooperační potíže a prezident byl po určité době v ohrožení života. Trpí chronickou bronchitidou a dříve sužovaly i srdeční potíže, dýchací potíže například v roce 2004 zkrátily jeho návštěvy v JEN UVA 1/2 TE: tabákový kouř obsahuje kolem stovky kancerogenů, tedy látek schopných vyvolat nebo urychlit vznik zhoubného nádorového bujení; přibližně z nich prokázáno způsobujících rakovinu, dalších asi čtyřicet látek nějakým způsobem ke vzniku rakoviny přispívá.

Z kouření cigaret hrozí rakovina plic, rtu, jazyka, hrtanu, hltnu, močového měchýře (papilokarcinom), krve (leukémie), žaludku a slinivky a prsu... Asi u každých dvaceti osob vzniká rakovina jako nemoc z kouření. Relativní pravděpodobnost získání plicní rakoviny u mužů kuřáků je přibližně 20 cigaretách za den devatenáctiprocentní, přibližně 35 cigaretách za den a více je to celých 43 procent a pokud někdo kouřil až sto cigaret denně a víc, pak je toto procento... Devět z deseti kuřáků umírá na následky kouření...

S Václavem Havlem jsem se sešel několikrát - samozřejmě a ne osobně, ale prostřednictvím jeho netradičně pojatých dramát. Poprvé v egyptské Káhiře, kde český velvyslanec a arabista Ing. Jiří Voleš nechal vytisknout v arabštině hru bývalého prezidenta ČSFR a ČER "Memorandum" a jeden výtisk je i v mé knihovně. Podruhé to bylo v kanadském Torontu, kde jeho "Pokoušení" uvedlo Nové divadlo ve své nové premiéře v České republice. "Když jsem se učil text jedné z rolí, musel jsem se to naučit úplně nazpaměť. Když napíšeš něco Hubař, je to lidské a ty jeho věci vám doslova samy lezou z úst. U Havla ne, " kráčí rozpačitě rameny herec Bohumír Máca.

"Někdy jsem u něho musel hledat ve slovníku, co které slovo znamená. Babičky, co k nám chodí do divadla, nám říkaly: Co to má znamenat? Tomu nerozumíme. Nevíme, o co šlo..."

Byl jsem se podívat ve Heřmanické věznicí na Havlova celu. Prý šlo o velmi klidného odsouzence, který vedl vzdělávací besedy s vězni, na rozdíl od Jiřího Dientsbiera, jenž byl vězeňem velmi "otevřený", prostě neustále se bouřil, nadával a protestoval. Navíc prý Václav Havel jediným československým odsouzencem s devízovým kontem... Břetislav Olšar